

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Pazin

KLASA: 041-01/24-03/8

URBROJ: 613-20-24-9

Pazin, 18. srpnja 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

Istarska stranka
umirovljenika – Partito
Istriano dei pensionati
za 2023.

S A D R Ž A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2023.	11
	Ciljevi i područja revizije	11
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	11
	Metode i postupci revizije	12
	Nalaz za 2023.	13
	Provedba naloga i preporuka	19

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Istarske stranke umirovljenika – Partito Istriano dei pensionati (dalje u tekstu: Stranką) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostaoni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Dio materijalnih rashoda (reprezentacija, energija i ostale usluge) u iznosu od 481,37 eura, koji se prema ispostavljenim računima odnose na 2021. i 2022., nisu u poslovnim knjigama evidentirani ni u financijskim izvještajima iskazani prema računovodstvenom načelu nastanka događaja (umjesto u 2023. trebalo ih je evidentirati i iskazati u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Stranke za 2021., odnosno 2022.).

Knjigovodstvene isprave (ulazni računi za reprezentaciju) u ukupnom iznosu od 2.784,50 eura na temelju kojih su evidentirani rashodi za reprezentaciju ne sadrže svrhu ugošćivanja ni podatke o korisnicima usluga reprezentacije.

Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa ostvarene u iznosu od 1.692,30 eura odnose se na korištenje privatnih vozila u službene svrhe i troškove cestarina. Isplate navedenih troškova obavljane su putem blagajne. Tijekom 2023. ispostavljena su 84 putna naloga, koja u pojedinim slučajevima nemaju naveden datum te vrijeme odlaska i povratka sa službenog putovanja. Ispostavljeni putni nalozi ne sadrže izvješće s puta.

U poslovnim knjigama nisu evidentirana ni u finansijskim izvještajima iskazana potraživanja od članova Stranke za nenaplaćene članarine i članske doprinose. Prihodi od članarine i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 2.224,99 eura, a obveza plaćanja članarine utvrđena je Pravilnikom o finansijsko-materijalnom poslovanju u iznosu od 5,00 eura godišnje. (točka 3. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostačni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti finansijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja finansijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li finansijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji.

Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u finansijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavljju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je osnovana na Osnivačkoj skupštini održanoj u ožujku 2012. te je upisana u Registar političkih stranaka u svibnju 2012. Sjedište Stranke je Radnička ulica 5, Pula.

Djelokrug Stranke određen je Programskom deklaracijom i Statutom, a rad i djelovanje Stranke su javni.

Programskom deklaracijom Stranke utvrđeni su programski ciljevi, i to: promicanje političkih i društvenih interesa svoga članstva, prije svega mirovinsko-invalidskih, zdravstvenih, socijalnih i drugih prava. U vezi s temeljnim opredjeljenjem, Stranka se zalaže za aktivno uključivanje svojih članova u sve oblike političkog i drugog društvenog djelovanja, putem kojih će utjecati i neposredno pridonositi povoljnijem materijalnom i društvenom položaju umirovljenika, invalida i drugih građana. To podrazumijeva i sustavni utjecaj na odgovarajuće zakonodavno i drugo pravno normiranje odnosa u mirovinskom, invalidskom, zdravstvenom i socijalnom osiguranju, prava umirovljenika i invalida i osoba u potrebi tuđe pomoći na dostojeće mirovine, kvalitetnu zdravstvenu i socijalnu zaštitu, kao prava koja proistječe iz njihova minulog rada ili prava socijalno uređene države. Nadalje, Stranka se zalaže za demokratizaciju i Republiku Hrvatsku državu regija, kao socijalnu i pravnu državu s parlamentarnom demokracijom, s usmjerenjem na trajno širenje socijalnih, ekonomskih i svih suvremenih shvaćanja političkih sloboda i ljudskih prava. Također, zalaže se za očuvanje dobrih odnosa, tolerantnost i harmoniju življenja među svim etničkim grupama koje nastanjuju Istru i istarske otoke, kako bi ubuduće građani ovog prostora bili poštedeni nemilim etničkim potresima. Stranka se zalaže za puno poštovanje temeljnih sloboda i prava čovjeka (slobode mišljenja, govora, javnog istupanja i udruživanja u političke i druge zajednice).

Statutom Stranke (iz ožujka 2012.) uređeni su naziv i sjedište Stranke, članstvo, unutarnje ustrojstvo i tijela Stranke (način njihova izbora i opoziva, ovlasti, trajanje mandata), prestanak rada te druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke. Članom Stranke može postati svaki punoljetni, poslovno sposoban državljanin Republike Hrvatske koji prihvaca Programsку deklaraciju i Statut Stranke. Odredbama članka 14. Statuta, između ostalog, utvrđeno je da je temeljni organizacijski oblik Stranke podružnica, koja može biti općinska i gradska. U vrijeme obavljanja revizije (travanj 2024.) Stranka ima pet gradskih i devet općinskih podružnica, odnosno ukupno 14 organizacijskih jedinica.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su tijela, i to: Sabor, Savjet, Predsjedništvo, Predsjednik, Tajništvo i Garantni odbor. Mandat članova tijela je četiri godine.

Sabor čine članovi Savjeta i Garantnog odbora te delegati izabrani na skupštinama podružnica. Održava se najmanje jednom u dvije godine, a saziva ga Predsjedništvo. Obvezno se saziva nakon parlamentarnih izbora radi analize izbornih rezultata i izjašnjavanja o povjerenju Predsjedništvu. Sabor donosi Programsку deklaraciju i Statut, utvrđuje temeljna načela politike Stranke, razmatra i ocjenjuje rad Stranke, bira i razrješava Predsjednika i tri potpredsjednika te potvrđuje izbor članova Predsjedništva i Garantnog odbora.

Savjet je najviše tijelo Stranke između dva saziva Sabora, a čine ga Predsjedništvo, predsjednici podružnica te predsjednici zajednica podružnica.

Utvrđuje političke stavove Stranke, donosi opće akte i odluke, imenuje i razrješava Predsjednika i potpredsjednika Savjeta Stranke, imenuje i razrješava Glavnog tajnika i zamjenika Glavnog tajnika te usvaja finansijski plan i završni račun.

Predsjedništvo je izvršno političko tijelo Stranke. Rukovodi i izvršava odluke Sabora i Savjeta, predlaže kandidate za parlamentarne, županijske, gradske i općinske izbore, imenuje i razrješava tajnike, a čine ga Predsjednik, zamjenik Predsjednika, tri potpredsjednika, Glavni tajnik te članovi Predsjedništva izabrani na skupštinama zajednice podružnica. Također, članovi Predsjedništva su i župan te predsjednik Skupštine Istarske županije, ako su članovi Stranke.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku, rukovodi Strankom između sjednica Predsjedništva, saziva Predsjedništvo, usklađuje i potiče rad tijela te obavlja i druge poslove za koje ga ovlasti Savjet ili Predsjedništvo. Osoba ovlaštena za predstavljanje i zastupanje, odnosno Predsjednik Stranke u 2023. te do 16. svibnja 2024. bio je Zdenko Pliško. Od 16. svibnja 2024. Predsjednik Stranke je Zlatan Varelija.

Tajništvo je izvršno tijelo koje čine Glavni tajnik i zamjenik Glavnog tajnika. Provodi politiku Stranke te osigurava provođenje odluka njezinih tijela, podnosi prijedloge odluka tijelima Stranke o svim pitanjima, upravlja imovinom, donosi unutarnje akte iz područja radnih odnosa, odluku o članarini te obavlja i druge poslove za koje ga ovlaste Savjet ili Predsjedništvo. Glavni tajnik sudjeluje u pripremi i radu tijela Stranke, osigurava organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za rad Stranke, saziva i predsjedava sjednicama Tajništva te obavlja i druge poslove za koje ga ovlaste Savjet ili Predsjedništvo.

Garantni odbor je nadzorno tijelo Stranke, a sastoji se od članova koje izaberu skupštine zajednica podružnica tako da svaka zajednica podružnica bira po jednog člana. Garantni odbor, između ostalog, nadzire materijalno-finansijsko posovanje te podnosi izvešće Savjetu za svaku kalendarsku godinu, donosi konačne odluke na žalbe unutar Stranke te odlučuje o usklađenosti svih odluka sa Statutom Stranke i donosi kodeks ponašanja.

Osim Programske deklaracije i Statuta doneseni su i Pravilnik o finansijsko-materijalnom posovanju Stranke i Etički kodeks.

U 2023. Stranka nije imala zaposlenika.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3., stavka 1. Zakona o finansijskom posovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), posovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog finansijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Stranka u posovanju primjenjuje Statut, unutarnje akte i provedbene propise za neprofitne organizacije. Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izvještaja obavlja pravna osoba na temelju zaključenog ugovora.

Pravilnikom o finansijsko-materijalnom posovanju Stranke iz prosinca 2017. te izmjenama i dopunama iz veljače 2023., utvrđen je način stjecanja prihoda, plaćanje članarine, dostavljanje računovodstvenih podataka organizacijskih oblika Stranke (podružnica) te naknada putnih i drugih troškova.

Prema Izvješću Garantnog odbora iz veljače 2024., Stranka je materijalno i finansijsko poslovanje za 2023. vodila u skladu s propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Etičkim kodeksom iz svibnja 2022., utvrđena su načela ponašanja i postupanja članova Stranke u skladu sa Statutom Stranke i važećim zakonodavstvom Republike Hrvatske. Temeljne vrijednosti za koje se Stranka zalaže su sloboda, jednakost, tolerancija, solidarnost, društvo jednakih mogućnosti i vladavina prava. U svom djelovanju svaki član Stranke promicat će poštjenje, pravednost, istinoljubivost i kulturu dijaloga. Etički kodeks također sadrži i odredbe o obavljanju stranačkih i javnih dužnosti te o čuvanju povjerljivih podataka, sprječavanju sukoba interesa, zabrani primanja darova, čuvanju ugleda Stranke, zabrani diskriminacije i prijavi kršenja kodeksa.

Vanjsku komunikaciju Stranka provodi održavanjem javnih skupova i medijskim aktivnostima (priopćenjima, davanjem izjava i održavanjem tiskovnih konferencija). Za unutarnju komunikaciju koristi mobilne aplikacije i e-poštu. Dokumenti i informacije o političkom djelovanju Stranke objavljeni su na mrežnim stranicama Stranke.

Planiranje

Godišnji program rada i Finansijski plan Stranke za 2023. doneseni su i usvojeni na sjednici Savjeta u prosincu 2022.

Finansijskim planom planirani su ukupni prihodi u iznosu od 22.290,80 eura (u koje je uključen i preneseni višak prihoda iz prethodne godine u iznosu od 4.114,41 euro) te rashodi u iznosu od 15.588,30 eura; također je planiran i višak prihoda u iznosu od 2.588,09 eura. Planirani prihodi (bez prenesenog viška prihoda iz prethodne godine) odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 16.450,99 eura i prihode od članarina u iznosu od 1.725,40 eura. Planirani rashodi odnose se na zakupnine i najamnine u iznosu od 955,60 eura, troškove službenih putovanja u iznosu od 1.194,51 euro, računovodstvene usluge u iznosu od 862,70 eura, reprezentaciju u iznosu od 8.082,82 eura, bankarske usluge u iznosu od 126,09 eura, ostale nespomenute materijalne rashode u iznosu od 345,08 eura, uredski materijal i ostale materijalne troškove u iznosu od 729,98 eura, poštarine i prijevoz u iznosu od 2.389,00 eura, usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 225,63 eura, amortizaciju u iznosu od 212,36 eura te električnu energiju i vodu u iznosu od 464,53 eura.

Godišnjim programom rada planirani su ciljevi Stranke koji se odnose na: kontinuirani rad na učlanjenju novih članova; pružanje pomoći podružnicama Stranke kod realizacije njihovih programa rada; osnivanje podružnice u najmanje jednom gradu i jednoj općini; održavanje najmanje dvije konferencije za medije godišnje; unaprjeđenje suradnje s političkim partnerima; podržavanje inicijativa za poboljšanje položaja umirovljenika i socijalno ugroženih skupina građana; zalaganje za povećanje smještajnih kapaciteta u domovima za starije; otvaranje dnevnih centara za umirovljenike, klubova umirovljenika i drugih oblika skrbi; zalaganje za sve oblike palijativne skrbi na području Istarske županije; kvalitetniju zdravstvenu zaštitu i pomoći u kući starijim i nemoćnim osobama; zalaganje za unaprjeđenje svih oblika institucionalne skrbi za starije i nemoćne osobe te ukazivanje na pojave zanemarivanja i zlostavljanja starijih i nemoćnih osoba.

Nadalje, u suradnji s političkim partnerima zalagati se za unaprjeđenje gospodarstva, naročito strateških projekata Istarske županije, raditi na ideji decentralizacije i regionalnog preustroja države u kojoj će Istra biti regija, kao i zalagati se za uvođenje zavičajne nastave u odgojno-obrazovne ustanove.

Finansijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2023. sastavljeni su sljedeći finansijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Finansijski izvještaji, Godišnji program rada i Finansijski plan za 2023. te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u propisanom roku, unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva i Stranke. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 16.639,92 eura, što je 21,57 eura ili 0,1 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane (bez prenesenog viška prihoda iz prethodne godine) manji za 1.536,47 eura ili 8,5 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
1	2	3	4	
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	14.233,59	14.414,93	101,3
2.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	2.115,07	2.224,99	105,2
3.	Drugi prihodi	312,83	0,00	-
	Ukupni prihodi	16.661,49	16.639,92	99,9

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim prihodima imaju prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu od 14.414,93 eura ili 86,6 %, dok prihodi od članarina i članskih doprinosa iznose 2.224,99 eura i čine 13,4 % ukupno ostvarenih prihoda.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 14.414,93 eura i odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke. Ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članaka 6. i 7. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobitne mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave na način da se utvrdi jednak iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Stranka ima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna četiri općine, tri grada i Istarske županije za ukupno devet članova.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 2.224,99 eura i odnose se na redovne članarine u iznosu od 1.964,41 euro i članarine koje su uplatili članovi Stranke koji primaju naknadu za obavljanje funkcija u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 260,58 eura. Odredbama Pravilnika o finansijsko-materijalnom poslovanju Stranke, između ostalog, utvrđeno je da su svi članovi Stranke koji su izabrani na izbornim listama Stranke u zakonodavna i predstavnička tijela te organe vlasti i javne uprave (ako za obnašanje tih funkcija dobivaju plaću ili naknadu) obvezni 3,0 % svojih godišnjih naknada uplatiti Stranci. Izmjenama i dopunama navedenog Pravilnika iz veljače 2023. utvrđena je godišnja članarina u iznosu od 5,00 eura. Članovi Stranke stariji od 80 godina oslobođeni su plaćanja članarine.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 12.943,43 eura, što je 4.857,62 eura ili 27,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 2.644,87 eura ili 17,0 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Materijalni rashodi	17.188,14	12.191,22	70,9
1.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	226,69	0,00	-
1.2.	Drugi materijalni rashodi	16.961,45	12.191,22	71,9
2.	Rashodi amortizacije	418,87	479,73	114,5
3.	Finansijski rashodi	194,04	272,48	140,4
	Ukupni rashodi	17.801,05	12.943,43	72,7
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	16.661,49	16.639,92	99,9
	Višak prihoda	0,00	3.696,49	-
	Manjak prihoda	1.139,56	0,00	-

Vrijednosno najznačajniji udjel u ukupno ostvarenim rashodima imaju materijalni rashodi u iznosu od 12.191,22 eura ili 94,2 %. Svi drugi rashodi (rashodi amortizacije i finansijski rashodi) iznose 752,21 euro i čine 5,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Rashodi za promidžbu i informiranje nisu ostvareni.

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno najznačajnije smanjenje rashoda odnosi se na rashode za usluge u okviru drugih materijalnih rashoda za 2.994,30 eura ili 53,5 %.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 12.191,22 eura odnose se na rashode za usluge u iznosu od 2.606,74 eura, naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 1.692,30 eura, rashode za materijal i energiju u iznosu od 1.535,76 eura te druge nespomenute materijalne rashode u iznosu od 6.356,42 eura.

Rashodi za usluge ostvareni u iznosu od 2.606,74 eura odnose se na intelektualne i osobne usluge (knjigovodstvene usluge) u iznosu od 1.167,76 eura, zakupnine i najamnine u iznosu od 992,18 eura, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 287,34 eura te druge usluge u iznosu od 159,46 eura. U okviru rashoda za zakupnine i najamnine su u poslovnim knjigama evidentirani i u finansijskim izvještajima iskazani rashodi za zakup poslovnog prostora u kojem se obavlja djelatnost Stranke, a ostvareni su na temelju Ugovora o zakupu poslovnog prostora koji su Grad Pula – Pola i Stranka zaključili u travnju 2022.

Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa ostvarene u iznosu od 1.692,30 eura odnose se na korištenje privatnog automobila u službene svrhe za lokalne potrebe Stranke i troškove cestarine.

Rashodi za materijal i energiju ostvareni u iznosu od 1.535,76 eura odnose se na sitni inventar u iznosu od 925,42 eura, energiju u iznosu od 308,83 eura te materijal (uredski i potrošni materijal, sredstva za čišćenje i drugo) u iznosu od 301,51 euro.

Drugi nespomenuti materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 6.356,42 eura odnose se na reprezentaciju (redovno poslovanje) u iznosu od 6.283,96 eura te drugo u iznosu od 72,46 eura.

- Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni u iznosu od 479,73 eura odnose se na obračunanu amortizaciju za imovinu u uporabi. Amortizacija je obračunana u skladu s propisima.

- Finansijski rashodi

Finansijski rashodi ostvareni u iznosu od 272,48 eura odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 271,72 eura i zatezne kamate u iznosu od 0,76 eura.

- Višak/manjak prihoda

Višak prihoda za 2023. iznosi 3.696,49 eura. Preneseni manjak prihoda iz prethodnih godina iznosi 4.460,44 eura te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 763,95 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 6.963,54 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2023.	31. prosinca 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	837,65	1.052,34	125,6
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	837,65	1.052,34	125,6
2.	Financijska imovina	4.809,37	5.911,20	122,9
2.1.	Novac u banci i blagajni	4.809,37	5.911,20	122,9
	Ukupno imovina	5.647,02	6.963,54	123,3
3.	Obveze	10.107,46	7.727,49	76,5
3.1.	Obveze za rashode	10.107,46	7.727,49	76,5
4.	Vlastiti izvori	-4.460,44	-763,95	17,1
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	5.647,02	6.963,54	123,3

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2023. veća je u odnosu na stanje iskazano početkom 2023. za 1.316,52 eura ili 23,3 %. Vrijednosno značajnija odstupanja odnose se na novac u banci i blagajni koji je veći za 1.101,83 eura ili 22,9 % te obveze koje su manje za 2.379,97 eura ili 23,5 %.

Nefinancijska imovina u iznosu od 1.052,34 eura odnosi se na uredsku opremu (prijenosno računalo) i klima uređaj.

Financijska imovina u iznosu od 5.911,20 eura odnosi se na novčana sredstva na računu i u blagajni.

Koncem 2023. obveze iznose 7.727,49 eura, a odnose se na nedospjele obveze prema političkoj stranci – koaličijskom partneru (Istarskom demokratskom saboru) na temelju međustranačkih ugovora iz prethodnih godina u iznosu od 7.669,38 eura i obveze prema dobavljačima u iznosu od 58,11 eura. Do konca svibnja 2024. podmirene su obveze u iznosu od 1.177,18 eura ili 15,2 % ukupnih obveza.

Vlastiti izvori u negativnom iznosu od 763,95 eura odnose se na manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju (manjak prethodnog razdoblja iznosi 4.460,44 eura, a višak prihoda za 2023. iznosi 3.696,49 eura).

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 8. travnja do 18. srpnja 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi finansijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i finansijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li finansijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
3. Zakon o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
5. Pravilnik o sustavu finansijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju finansijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22)
6. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 3/23 – ispravak, 56/23 i 143/23)
7. Statut (ožujak 2012.)

8. Pravilnik o finansijsko-materijalnom poslovanju Stranke (prosinac 2017. i veljača 2023.)
9. Godišnji program rada za 2023. (prosinac 2022.)
10. Finansijski plan za 2023. (prosinac 2022.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, finansijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2022.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, finansijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje te prihode od članarina i članskih doprinosa.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Prema odredbi članka 3., stavka 2. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, finansijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljujući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Knjigovodstvene usluge (između ostalog, vođenje poslovnih knjiga te izrada godišnjih izvještaja) obavlja pravna osoba na temelju zaključenog ugovora. Ovjeravanje knjigovodstvenih isprava obavlja Predsjednik Stranke.

Pravilnikom o finansijsko-materijalnom poslovanju Stranke iz prosinca 2017. i izmjenama iz veljače 2023. utvrđen je način stjecanja prihoda, plaćanje članarine, neplaćanje članarine i drugih članskih obveza, dostavljanje računovodstvenih podataka organizacijskih oblika Stranke (podružnice) te naknada putnih i drugih troškova, a nisu utvrđena pravila u vezi sa zaprimanjem i ovjerom finansijske dokumentacije te odobravanjem i izvršavanjem plaćanja, kako bi se smanjio rizik nastanka pogrešaka te postupak kolanja dokumentacije između Stranke i pravne osobe koja vodi računovodstvene poslove.

Prema odredbama članka 4. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, uspostavom kontrolnih aktivnosti koje se temelje na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama osigurava se ostvarenje ciljeva poslovanja smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu. Isto tako, kontrolne aktivnosti temelje se na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva neprofitne organizacije smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu.

Garantni odbor je u veljači 2024. sastavio Izvješće o obavljenom nadzoru materijalno-finansijskog poslovanja i statutarnosti odluka tijela Stranke za 2023. u kojem je navedeno da nisu utvrđene nepravilnosti.

Iako je revizijom utvrđeno da je Stranka poduzimala aktivnosti na uspostavljanju učinkovitijeg sustava unutarnjih kontrola (između ostalog, upis gradskih i općinskih podružnica u Registar političkih stranaka; sastavljanje plana prihoda i rashoda u skladu s propisima; računi dobavljača sadrže naziv, sjedište i osobni identifikacijski broj Stranke), navedeni sustav i nadalje nije u potpunosti učinkovit. Posljedica slabosti sustava unutarnjih kontrola su revizijom utvrđene nepravilnosti vezane za planiranje, računovodstveno poslovanje (u dijelu koji se odnosi na evidentiranje i iskazivanje poslovnih događaja, blagajničko poslovanje u dijelu naplate prihoda od članarina, obračun putnih naloga i reprezentaciju) te prihode od članarina i članskih doprinosa.

Državni ured za reviziju i nadalje preporučuje poduzeti aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i finansijskog poslovanja Stranke.

- 1.2. *Stranka prihvata preporuku Državnog ureda za reviziju koja se odnosi na uspostavljanje učinkovitog sustava unutarnjih kontrola te navodi da će Garantni odbor u skladu sa svojim ovlastima, minimalno dva puta godišnje, a po potrebi i više, uvidom u poslovne knjige obaviti kontrolu poslovanja Stranke. Izvešće podnosi Predsjedništvu Stranke koje na temelju svojih ovlasti pokreće daljnji postupak.*

2. Planiranje

- 2.1. Godišnji program rada i Finansijski plan Stranke za 2023. doneseni su i usvojeni na sjednici Savjeta u prosincu 2022.

Finansijskim planom planirani su ukupni prihodi u iznosu od 22.290,80 eura (u koje je uključen i preneseni višak prihoda iz prethodne godine u iznosu od 4.114,41 euro) te rashodi u iznosu od 15.588,30 eura; također je planiran i višak prihoda u iznosu od 2.588,09 eura. Planirani prihodi (bez prenesenog viška prihoda iz prethodne godine) odnose se na prihode iz proračuna u iznosu od 16.450,99 eura i prihode od članarina u iznosu od 1.725,40 eura. Planirani rashodi odnose se na zakupnine i najamnine u iznosu od 955,60 eura, troškove službenih putovanja u iznosu od 1.194,51 euro, računovodstvene usluge u iznosu od 862,70 eura, reprezentaciju u iznosu od 8.082,82 eura, bankarske usluge u iznosu od 126,09 eura, ostale nespomenute materijalne rashode u iznosu od 345,08 eura, uredski materijal i ostale materijalne troškove u iznosu od 729,98 eura, poštarine i prijevoz u iznosu od 2.389,00 eura, usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 225,63 eura, amortizaciju u iznosu od 212,36 eura te električnu energiju i vodu u iznosu od 464,53 eura.

Finansijski plan za 2023. ne sadrži obrazloženje finansijskog plana.

Odredbom članka 5., stavka 2. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i članka 12., stavka 1. Pravilnika o sustavu finansijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju finansijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se finansijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja finansijskog plana. Nadalje, odredbom članka 17. navedenog Pravilnika, obrazloženje finansijskog plana sastoji se od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te obrazloženja programa, aktivnosti i projekata koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi finansijski plan. Obrazloženje skupina prihoda i rashoda mora sadržavati parametre koji su se koristili kod izračuna potrebnih sredstava za svaku od skupina prihoda i rashoda. Obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Državni ured za reviziju nalaže izraditi finansijski plan koji će sadržavati sve propisane dijelove u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o sustavu finansijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju finansijskih planova neprofitne organizacije.

Godišnjim programom rada za 2023. planirani su ciljevi Stranke koji se, između ostalog, odnose na kontinuirani rad na učlanjenju novih članova, pružanje pomoći podružnicama Stranke, osnivanje novih podružnica, unaprjeđenje suradnje s političkim partnerima te poboljšanje položaja umirovljenika i socijalno ugroženih skupina građana.

Program rada, osim ciljeva, sadrži i aktivnosti koje Stranka namjerava provesti, ali za planirane aktivnosti nisu utvrđeni rashodi prema vrstama, iznosima te izvorima financiranja.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem programu rada uz opis aktivnosti navesti planirane rashode za svaku aktivnost prema vrsti i izvorima financiranja te pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola finansijskih sredstava.

- 2.2. U vezi s donošenjem finansijskog plana i godišnjeg programa, Stranka je prihvatile nalog i preporuku Državnog ureda za reviziju i navodi da će izraditi finansijski plan s propisanim elementima te će u programu rada planirati prihode i rashode za svaku stavku programa rada kako bi uskladila svoje poslovanje s danim preporukama.

3. Računovodstveno poslovanje

- 3.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Dio materijalnih rashoda (reprezentacija, energija i ostale usluge) u iznosu od 481,37 eura, koji se prema ispostavljenim računima odnose na 2021. i 2022., nisu u poslovnim knjigama evidentirani ni u finansijskim izvještajima iskazani prema računovodstvenom načelu nastanka događaja (umjesto u 2023. trebalo ih je evidentirati i iskazati u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima Stranke za 2021., odnosno 2022.). Odredbom članka 26., stavaka 1. i 2. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se prihodi i rashodi priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja; između ostalog, rashodi se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u finansijskim izvještajima iskazati materijalne rashode uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Stranka, osim putem žiroračuna, obavlja poslovanje i gotovim novcem. Evidentirano je početno stanje novca u blagajni na 1. siječnja 2023. u iznosu od 10,87 eura. U blagajničkim izvještajima evidentirane su uplate u iznosu od 2.000,00 eura koje se odnose na uplate gotovine podignute sa žiroračuna te isplate u iznosu od 1.913,40 eura koje se odnose na materijalne rashode (uredski materijal i troškove službenog puta). Stanje novca u blagajni koncem 2023. iznosi 97,47 eura (kao i prema popisu imovine i obveza). O uplatama novca u blagajnu sastavljane su uplatnice, a za isplate novca iz blagajne isplatnice. Uplatnice i isplatnice su potpisane i kronološkim redom evidentirane u blagajničke izvještaje te je uz njih priložena odgovarajuća dokumentacija.

Nadalje, u 2023. naplaćena je redovna članarina u gotovu novcu u iznosu od 1.964,41 euro. Predsjednici podružnica naplaćivali su članarinu u gotovu novcu, pri čemu su za svaku podružnicu vodili blagajničke izvještaje i ispunjavali uplatnice koje su kronološkim redom upisane u blagajničke izvještaje, ali i nadalje naplaćena sredstva članarine nisu uplaćena u blagajnu. Predsjednici podružnica su naplaćena sredstva članarine predali Tajnici Stranke, koja ih je uplatila na redovni račun Stranke.

Odredbama članka 19. Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke, između ostalog, utvrđeno je da su organizacijski dijelovi Stranke koji nemaju račune dužni voditi svoje financijsko poslovanje putem uplatnica/isplatnica koje redoslijedom upisuju u blagajnički izvještaj; navedene izvještaje dužni su dostaviti Predsjedništvu Stranke najkasnije do 15. siječnja tekuće godine.

Državni ured za reviziju nalaže voditi blagajničko poslovanje u dijelu naplate prihoda od članarina u skladu s odredbama Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke.

Knjigovodstvene isprave (ulazni računi za reprezentaciju) u ukupnom iznosu od 2.784,50 eura na temelju kojih su evidentirani rashodi za reprezentaciju ne sadrže svrhu ugošćivanja ni podatke o korisnicima usluga reprezentacije.

Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa ostvarene u iznosu od 1.692,30 eura odnose se na korištenje privatnih vozila u službene svrhe i troškove cestarina. Isplate navedenih troškova obavljane su putem blagajne. Tijekom 2023. ispostavljena su 84 putna naloga, koja u pojedinim slučajevima nemaju naveden datum te vrijeme odlaska i povratka sa službenog putovanja. Ispostavljeni putni nalozi ne sadrže izvješće s puta.

Prema odredbama članka 17., stavaka 1. do 4. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava jest pisani dokument ili elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena. Prema odredbama članka 8. Pravilnika o porezu na dohodak, izdaci za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja i drugo) obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnjog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito sljedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom, potrebno je navesti marku i regstarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta.

Odredbom članka 21., stavka 1. Pravilnika o porezu na dohodak, utvrđeno je, između ostalog, da se primicima od nesamostalnog rada u naravi smatraju primici ostvareni u dobrima i uslugama bez naknade ili uz djelomičnu naknadu, te raznim darovima i ugošćenjima. Ugošćenjima u smislu navedenog Pravilnika ne smatraju se ugošćenja predstavnika poslovnih partnera ako se na dokumentaciji o tim izdacima navede naziv poduzetnika čiji su predstavnici ugošćeni.

Državni ured za reviziju nalaže obračunavati i isplaćivati troškove službenih putovanja na temelju naloga za službeno putovanje koji sadrži sve propisane podatke te rashode reprezentacije evidentirati u poslovnim knjigama na temelju knjigovodstvenih isprava iz kojih će biti vidljivi razlozi ugošćivanja, korisnici usluga reprezentacije i drugi podaci koje mora imati uredna i vjerodostojna knjigovodstvena isprava, u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o porezu na dohodak.

U poslovnim knjigama nisu evidentirana ni u finansijskim izvještajima iskazana potraživanja od članova Stranke za nenaplaćene članarine i članske doprinose. Prema odredbama članka 10. Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija obvezna je u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbi članka 22. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, potraživanja za prihode poslovanja, između ostalog, su i potraživanja za članarine i članske doprinose.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i u finansijskim izvještajima iskazati potraživanja od članarina i članskih doprinosa u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

- 3.2. *Stranka prihvata nalog u vezi s obračunom putnih naloga te u Očitovanju navodi da su uvedeni novi obrasci putnih naloga s propisanim podacima (početno i završno stanje kilometraže, kratki opis i obrazloženje putnog naloga) te da će se obračunavati pravovremeno. Uvodi se i Knjiga putnih naloga u kojoj se navodi broj i datum izdavanja putnog naloga.*

4. Prihodi od članarina i članskih doprinosa
  - 4.1. Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 2.224,99 eura. Odnose se na redovne članarine u iznosu od 1.964,41 euro i članarine koje su uplatili članovi Stranke koji primaju naknadu za obavljanje funkcija u predstavničkim tijelima jedinica lokalne (regionalne) samouprave u iznosu od 260,58 eura.

Prema odredbama Pravilnika o finansijsko-materijalnom poslovanju, između ostalog, visina redovne članarine iznosi 5,00 eura godišnje; blagajnici ustrojstvenih oblika dužni su prikupljati članarine i druge prihode Stranke od članova te su obvezni voditi evidenciju o svim prikupljenim sredstvima i najmanje jednom godišnje o tome podnijeti pismeni izvještaj predsjedništvu ustrojstvenog oblika Stranke; za uplaćenu članarinu i članski doprinos blagajnik mora izdati potvrdu; svi članovi koji su izabrani na izbornim listama Stranke u zakonodavna i predstavnička tijela i organe vlasti i javne uprave, ako za obnašanje tih funkcija dobivaju plaću ili naknadu, obvezni su 3,0 % svojih godišnjih naknada uplatiti Stranci te vijećnici i drugi dužnosnici svoje obveze uplaćuju na račun Stranke. Povjerenici Stranke koji su obavljali naplatu članarine u gotovu novcu vodili su blagajničke izvještaje koji sadrže ime i prezime uplatitelja.

Za primljene članarine i članske doprinose nisu vođene evidencije ni izdavane potvrde. Odredbama članka 20. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, između ostalog, propisano je da su političke stranke dužne voditi evidenciju o primitku članarina i članskih doprinosa i izdavati potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa. Sadržaj evidencije i potvrda o primitku članarina i članskih doprinosa propisani su odredbama članka 3. Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješće o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže voditi evidenciju o primljenim članarinama i članskim doprinosima te izdavati potvrde o primitku članarina i članskih doprinosa u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja i Pravilnika o finansijsko-materijalnom poslovanju Stranke.

- 4.2. Stranka u Očitovanju navodi da je Sabor Stranke 16. svibnja 2024. donio Odluku o izmjeni Statuta kojom se ukida obveza plaćanja članarine (uz napomenu da je dio članstva upatio članarinu te će u skladu s navedenom Odlukom postupiti od dana njezinog donošenja).

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je finansijsku reviziju Stranke za 2022., o čemu je sastavljeno Izvješće. O finansijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2023. provjereno je je li Stranka postupila prema nalozima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi (N) i preporuke (P) iz prošlih revizija i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
1.	Sustav unutarnjih kontrola	2021.	P	Poduzeti aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola u cilju osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i oticanja pogrešaka te osiguranja kvalitete materijalnog i finansijskog poslovanja Stranke.	28. prosinca 2023.	djelomično provedeno
2.	Planiranje	2021.	N	Realnije planirati prihode i rashode, odnosno u slučaju značajnijih odstupanja tijekom godine donijeti izmjene i dopune finansijskog plana.	30. rujna 2023.	provedeno
3.		2022.	N	Izraditi finansijski plan koji će sadržavati sve propisane dijelove u skladu s odredbama Zakona o finansijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu finansijskog upravljanja i kontroli te izradi i izvršavanju finansijskih planova neprofitne organizacije.	31. prosinca 2023.	nije provedeno
4.		2021. 2022.	P	U godišnjem programu rada uz opis aktivnosti navesti planirane rashode za svaku aktivnost prema vrsti i izvorima financiranja te pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola finansijskih sredstava.	31. prosinca 2023.	nije provedeno
5.	Računovodstveno poslovanje	2021.	N	U poslovnim knjigama evidentirati i u finansijskim izvještajima iskazati potraživanja od članarina i članskih doprinosa.	31. prosinca 2023.	nije provedeno
6.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	2021.	N	Voditi evidenciju o primljenim članarinama i članskim doprinosima te izdavati potvrde o primituči članarina i članskih doprinosa.	31. prosinca 2023.	nije provedeno
7.	Rashodi	2021.	N	Obračunavati i isplaćivati naknade za korištenje privatnih vozila u službene svrhe na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga.	31. prosinca 2023.	djelomično provedeno

Obrazloženje danog naloga i preporuke koji su djelomično provedeni daje se u nastavku.

- U vezi s uspostavljanjem učinkovitog sustava unutarnjih kontrola, revizijom je utvrđeno da je Stranka poduzimala aktivnosti na uspostavljanju učinkovitijeg sustava unutarnjih kontrola (između ostalog, upis gradskih i općinskih podružnica u Registar političkih stranaka; sastavljanje plana prihoda i rashoda u skladu s propisima; računi dobavljača sadrže naziv, sjedište i osobni identifikacijski broj Stranke), ali navedeni sustav i nadalje nije u potpunosti učinkovit. Posljedica slabosti sustava unutarnjih kontrola su revizijom utvrđene nepravilnosti vezane za planiranje, računovodstveno poslovanje te prihode od članarina i članskih doprinosa (redni broj 1.).
- Kod obračuna putnih naloga, revizijom je utvrđeno da većina ispostavljenih putnih naloga, između ostalog, sadrži datum izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrhu i vrijeme trajanja putovanja, marku i registarsku oznaku automobila, potpis ovlaštene osobe, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat, obračun troškova i likvidaciju obračuna. U pojedinim putnim nalozima nije naveden datum te vrijeme odlaska i povratka sa službenog putovanja, a svi putni nalozi ne sadrže izvješće s puta što je detaljnije navedeno u točki 3. Nalaza, Računovodstveno poslovanje (redni broj 7.).

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Stranka se nije posebno očitovala na status naloga i preporuka iz prošle revizije, ali je u Očitovanju, između ostalog, navela kako u cijelosti prihvaća naloge i preporuke opisane u Nacrtu izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji.*